

115

Besluit van 25 april 1989 tot wijziging van het IJkreglement (Stb. 1939, 664), het Eenhedenbesluit 1981 (Stb. 605) en het besluit van 5 februari 1970, houdende toepassing van de artikelen 6, vijfde lid, 7, derde lid, onder b, 8, derde lid, 20, derde lid, 21, tweede lid, en 27, derde lid, van de IJkwet 1937 (Stb. 627) ten aanzien van kilowattuurmeters (Stb. 33)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken, A.J. Evenhuis, van 15 oktober 1987, nr. 687/581 WJA/W en van 10 maart 1989, nr. 688/2336 WJA/W;

Gelet op de artikelen 1, eerste lid, onder b, en vierde lid, 4, derde en vierde lid, 4a, 6, vijfde en zesde lid, 7, derde lid, onder b, 8, derde lid, 9, 11, vierde lid, onder a, en vijfde lid, 11a, vijfde lid, 13, 16, tweede lid, 18, 28, eerste lid, en 29c, tweede lid, van de IJkwet (Stb. 1989, 10);

De Raad van State gehoord (adviezen van 20 november 1987, nr. W10.87.0555 en van 20 april 1989, nr. W10.89.0128);

Gezien het nader rapport van voornoemde Staatssecretaris van 24 april 1989, nr. 89026322 WJA/W;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het IJkreglement (Stb. 1939, 664)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Het in artikel 1, onder hoofd D, bepaalde komt te luiden:

D. Meetwerktuigen:

- a. de meetwerktuigen voor lengtemeting;
- b. de meetwerktuigen voor oppervlaktemeting;
- c. de melkmeetemmers van 30 en 20 liter, niet voorzien van een aftap- of afloopinrichting;
- d. de gasmeters;
- e. andere meetwerktuigen voor volumemeting dan onder c en d bedoeld, een en ander met uitzondering van:
  - 1°. de meetwerktuigen voor meting van de lengte van personen, in

hoofdzaak bestaande uit een voetstuk, een geleidebalk met schaalverdeling en een langs die balk verplaatsbaar schuifstuk (miliematen);

2°. de meetwerktuigen voor meting van de diepgang van schepen, in hoofdzaak bestaande uit een glazen buis met schaalverdeling, bevestigd aan een inrichting met twee, door doken bepaalde vaste punten, met behulp waarvan de afstanden tussen een in de buis ontstane waterspiegel en elk van die twee punten kunnen worden gemeten (toestel voor meting van de diepgang van schepen);

3°. de meetwerktuigen voor bepaling van vervoerskosten en daartoe mede ingericht voor meting van de lengte van de door een vervoermiddel afgelegde weg (taxameters);

4°. de meetwerktuigen voor volumemeting van vloeistoffen, in hoofdzaak bestaande uit een maatglas met schaalverdeling en een aan het benedeneinde van dat glas verbonden kraan (kraanmaten);

5°. de meetwerktuigen voor volumemeting van vloeistoffen, wat betreft het voor de meting bestemde gedeelte in hoofdzaak bestaande uit een in twee gelijke delen verdeelde holle plug en een daarbij behorend huis met vul- en aftapopening (meetkranen);

6°. de meetwerktuigen voor volumemeting van een verbruikte of geleverde hoeveelheid water (watermeters);

7°. de gasmeters, wat betreft het gedeelte dat bestemd is voor de meting van het doorgestroomde gasvolume in hoofdzaak bestaande uit een gedeeltelijk in een vloeistof wentelende trommel dan wel uit een of meer in een vloeistof gedompelde en zich bewegende meetklokken (natte gasmeters).

B

Artikel 1a komt te luiden:

Artikel 1a

1. Het bepaalde in de artikelen 2 tot en met 23 geldt niet ten aanzien van de meetwerktuigen, bedoeld in artikel 1, onder D, onder 1° tot en met 7°.

2. Het ten aanzien van meetinstrumenten bepaalde in de artikelen 2 tot en met 23 geldt uitsluitend ten aanzien van de kilowattuurmeters, aangewezen in artikel II van het koninklijk besluit van 5 februari 1970 (Stb. 33).

C

In artikel 1b wordt «de IJkwet 1937 (Stb. 627)» vervangen door : de IJkwet (Stb. 1989, 10).

D

Artikel 2 wordt gewijzigd als volgt:

1. Aan het eerste lid wordt, met wijziging van de punt aan het slot in een puntkomma, toegevoegd de zinsnede: zij moeten zodanig zijn samengesteld, dat ijkmerken en afkeuringsmerken gemakkelijk kunnen worden aangebracht en niet zonder beschadiging kunnen worden verwijderd.

2. In het tweede lid wordt «Onze Minister van Economische Zaken» vervangen door «Onze Minister» en wordt, onder vervanging van de punt door een komma, toegevoegd: alsmede omtrent het aanbrengen van ijkmerken.

3. Het derde lid komt te luiden:

3. De maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstru-

menten mogen geen aanduidingen van andere dan de bij of krachtens artikel 1 van de IJkwet erkende meeteenheden dragen; de aanduiding van decimale veelvoud en delen van de erkende meeteenheden op vorenbedoelde voorwerpen moet overeenstemmen met het bij of krachtens artikel 4 van de IJkwet bepaalde.

4. Na het derde lid worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende:

4. De maat- en gewichtsaanduidingen die op de maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten voorkomen, bestaan hetzij uit een getal, gevolgd door de naam of de aanduiding van een erkende meeteenheid of van zijn decimale veelvoud of deel, vastgesteld bij of krachtens de artikelen 1 en 4 van de IJkwet, hetzij uit een getal, gevolgd door het bij of krachtens die artikelen voor de betrokken erkende meeteenheid of zijn decimale veelvoud of deel vastgestelde symbool, dan wel uit een getal alleen.

5. Onze Minister kan in afwijking van het derde lid bepalen dat in door hem aangewezen gevallen en met inachtneming van door hem gestelde regelen voorwerpen als in het derde lid bedoeld behalve de in dat lid bedoelde aanduidingen ook aanduidingen van andere dan de erkende meeteenheden mogen dragen.

E

In artikel 3, eerste en tweede lid, wordt «Onze Minister van Economische Zaken» telkens vervangen door: Onze Minister.

F

In artikel 4 wordt «Alle aanduidingen en opschriften» vervangen door: Alle bij of krachtens de IJkwet voorgeschreven aanduidingen en opschriften.

G

In artikel 5 vervalt het zevende lid.

H

Aan artikel 6, derde lid, wordt, met wijziging van de punt aan het slot in een komma, toegevoegd de zinsnede: indien de evenwichtsstand van het onbelaste weegwerktuig van belang is voor de juistheid van het weegresultaat.

I

Artikel 8 vervalt.

J

Artikel 9 komt te luiden:

Artikel 9

1. Alle in artikel 1 vermelde voorwerpen, met uitzondering van de gewichten, vermeld onder hoofd C van dat artikel, zijn vrijgesteld van de herkeuring, bedoeld in artikel 11, vierde lid, onder a, van de IJkwet.

2. De herkeuring van gewichten geschiedt telkens in aaneensluitende tijdvakken van vier jaar, te rekenen vanaf 1 januari 1987.

K

Artikel 10 vervalt.

L

Artikel 11 komt te luiden;

Artikel 11

De gemeentebesturen stellen aan de ijkinstelling op haar verzoek ten behoeve van de herkeuring, bedoeld in artikel 11, vierde lid, onder a, van de IJkwet, lokalen beschikbaar, die daartoe overeenkomstig door Onze Minister te stellen regelen geschikt zijn.

M

In artikel 12 wordt «de IJkwet 1937» vervangen door: de IJkwet.

N

Artikel 13 vervalt.

O

In artikel 14, eerste en derde lid, wordt «Onze Minister van Economische Zaken» telkens vervangen door: Onze Minister.

P

In artikel 15 wordt de zinsnede «De met de herkeuring belaste ambtenaren justeren de aangeboden gewichten» vervangen door: «De ter herkeuring aangeboden gewichten worden bij die herkeuring gejusteerd» en wordt de zinsnede «lood toe te voegen of weg te nemen» vervangen door: een voor dat gewicht geschikt materiaal toe te voegen of materiaal dat zich in die opening bevindt, weg te nemen.

Q

Artikel 16 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De aanvraag tot toelating van het model van een maat, gewicht, meet- of weegwerktuig of meetinstrument dient schriftelijk bij de ijkinstelling te worden ingediend.

2. Het tweede en derde lid vervallen.

3. Het vierde lid en vijfde lid worden vernummerd tot respectievelijk tweede en derde lid en komen te luiden:

2. Degene die een aanvraag tot toelating van een model van een meet- of weegwerktuig of meetinstrument indient, is verplicht de ijkinstelling in de gelegenheid te stellen zoveel exemplaren van een naar het model vervaardigd meet- of weegwerktuig of meetinstrument te onderzoeken als de ijkinstelling voor een deugdelijk toelatingsonderzoek nodig oordeelt.

3. In geval van toelating van het model moet de aanvrager daarvan voorts een door de ijkinstelling te bepalen aantal van de bij de aanvraag tot toelating overgelegde tekeningen en beschrijvingen kosteloos ter beschikking van de ijkinstelling stellen.

R

Artikel 16a vervalt.

S

Het opschrift van paragraaf 4 komt te luiden:

§4. IJkmerken, afkeuringsmerken en de verklaring, bedoeld in artikel 13 van de IJkwet.

T

Artikel 18 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Het model van het, uit twee delen bestaande ijkmerk, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de IJkwet, is:

a. voor zover het betreft het eerste deel, het kenmerk van de ijkinstelling of de ijkbevoegde die de keuring of de herkeuring heeft verricht;

b. voor zover het betreft het tweede deel, het merk van goedkeuring.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Het kenmerk, bedoeld in het eerste lid, onder a, is een in een kader gevat vierkant, onderverdeeld in 16 gelijke vierkanten, waarin merkingen zijn aangebracht. Dit kenmerk is:

a. voor zover het betreft de ijkinstelling, het teken dat is weergegeven in bijlage I bij dit besluit;

b. voor zover het betreft een ijkbevoegde, het voor hem ingevolge artikel 26b, derde lid, van de IJkwet vastgestelde teken.

3. In het derde lid wordt de zinsnede «gevat in een vierkant met afgeronde hoeken» vervangen door: gevat in een kader van de vorm die is weergegeven in bijlage II bij dit besluit.

U

Artikel 19 vervalt.

V

Artikel 20 komt te luiden:

Artikel 20

1. Het model van de afkeuringsmerken, bedoeld in de artikelen 13, derde lid, 16, tweede lid, en 29c, tweede lid, van de IJkwet is een gelijkzijdige driehoek waarin is opgenomen het vierkant dat behoort tot het kenmerk van de ijkinstelling of de ijkbevoegde die het afkeuringsmerk aanbrengt.

2. Ten aanzien van het in het eerste lid bedoelde kenmerk is artikel 18, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

W

De artikelen 22 en 23 komen te luiden:

Artikel 22

1. Op milligramgewichten van 20, 10, 5, 2 en 1 milligram, die bij de keuring of de herkeuring zijn goedgekeurd, worden wegens hun afmetingen geen ijkmerken aangebracht; ten aanzien van die voorwerpen

wordt het aanbrengen van ijkmerken vervangen door de afgifte van een gewaarmerkte verklaring.

2. Op andere milligramgewichten dan die in het eerste lid bedoeld wordt wegens hun afmetingen in geval van goedkeuring bij de keuring slechts het deel van het ijkmerk, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onder a, aangebracht en worden in geval van goedkeuring bij de herkeuring geen ijkmerken aangebracht; ten aanzien van die voorwerpen wordt het aanbrengen van het tweede deel van het ijkmerk bij de keuring en het aanbrengen van ijkmerken bij de herkeuring vervangen door de afgifte van een gewaarmerkte verklaring.

3. Op andere gewichten dan die, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt wegens hun afmetingen in geval van goedkeuring bij de herkeuring alleen het deel van het ijkmerk, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onder b, aangebracht.

Artikel 23

1. De gewaarmerkte verklaring, bedoeld in artikel 22, eerste en tweede lid, wordt gesteld op een enveloppe, waarin de milligramgewichten aan de aanbieder worden teruggegeven, nadat die enveloppe met het merk van goedkeuring, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onder b, is verzegeld.

2. In die gewaarmerkte verklaring worden vermeld:

- a. het aantal en de soort van de gewichten;
- b. de naam en de woonplaats van de eigenaar;
- c. de naam van de ijkinstelling of de ijkbevoegde die de keuring of de herkeuring heeft verricht;
- d. de datum waarop de herkeuring is geschied.

De verklaring wordt gewaarmerkt door degene die de werkzaamheden verbonden aan de keuring of de herkeuring in feite heeft verricht.

X

Paragraaf 5 en artikel 23a vervallen.

Y

Paragraaf 6 wordt vernummerd tot paragraaf 5.

Z

Aan het IJkreglement worden een bijlage I en een bijlage II toegevoegd, die als bijlage I en bijlage II bij dit besluit zijn gevoegd.

ARTIKEL II

De tekst van het IJkreglement wordt door Onze Minister van Economische Zaken overgebracht in de wettelijke spelling en door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

ARTIKEL III

In het Eenhedenbesluit 1981 (Stb. 605)² wordt in artikel 1 de omschrijving van «wet» vervangen door: de IJkwet (Stb. 1989, 10).

ARTIKEL IV

Het Herijkbesluit (Stcrt. 1974, 241) wordt ingetrokken.

ARTIKEL V

Het koninklijk besluit van 5 februari 1970, houdende toepassing van de artikelen 6, vijfde lid, 7, derde lid, onder b, 8, derde lid, 20, derde lid, 21, tweede lid, en 27, derde lid, van de IJkwet 1937 (Stb. 627) ten aanzien van kilowattuurmeters (Stb. 33)³ wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel I, onder d, wordt «de IJkwet 1937 (Stb. 627)» vervangen door: de IJkwet (Stb. 1989, 10).

B

Artikel II wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid, onder b, wordt «individuele keuring» vervangen door: «keuring of herkeuring» en wordt de puntkomma aan het slot vervangen door een punt.

2. In het eerste lid vervalt onderdeel c.

3. In het tweede lid, onder c, vervalt de zinsnede «, of waarvan het model niet ingevolge artikel 15 van de wet is goedgekeurd».

4. In het tweede lid, onder e, wordt «artikel 16, tweede of derde lid,» vervangen door: «artikel 16, tweede lid,» en wordt de punt aan het slot vervangen door een puntkomma.

5. Aan het tweede lid worden twee nieuwe onderdelen toegevoegd, luidende:

f. inductiekilowattuurmeters of statische kilowattuurmeters, die bij een onderzoek door toezichthouders ingevolge artikel 29c van de wet niet aan de daarvoor bij of krachtens artikel 6 van de wet gegeven voorschriften blijken te voldoen doch niet van een afkeuringsmerk als in artikel 29c, tweede lid, van de wet bedoeld zijn voorzien, voor zover die kilowattuurmeters nadien niet alsnog zijn goedgekeurd;

g. inductiekilowattuurmeters of statische kilowattuurmeters, die bij de herkeuring niet zijn goedgekeurd en daarbij ingevolge het krachtens artikel 14, vierde lid, van de wet bepaalde niet van een afkeuringsmerk zijn voorzien, voor zover die kilowattuurmeters nadien niet alsnog zijn goedgekeurd.

6. In het derde lid wordt «artikel 27, derde lid,» vervangen door: artikel 19.

C

Artikel IV wordt gewijzigd als volgt:

1. Voor de tekst van het eerste lid vervalt het cijfer 1.

2. Het tweede lid vervalt.

ARTIKEL VI

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 mei 1989.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 mei 1989, nr. 88

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 5 december 1986, Stb. 630.

² Gewijzigd bij koninklijk besluit van 25 oktober 1985, Stb. 577.

³ Gewijzigd bij koninklijk besluit van 16 januari 1989, Stb. 42.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 25 april 1989

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis

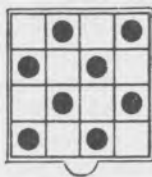
Uitgegeven de *achtentwintigste* april 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

BIJLAGE I bij het IJkreglement

*Kenmerk bedoeld in artikel 18,
tweede lid, onder a*

BIJLAGE II bij het IJkreglement

*Kader voor het merk van goedkeuring,
bedoeld in artikel 18, derde lid*

Deze bijlagen behoren bij het koninklijk besluit van 25 april 1989 (Stb. 115), tot wijziging van het IJkreglement (Stb. 1939, 664) en het Eenhedenbesluit 1981 (Stb. 605).

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

De wet van 8 november 1988 (Stb. 672) tot wijziging van de IJkwet 1937 (Stb. 627) en van enige andere wetten in verband met de privatisering van de dienst van het IJkwezen – hierna te noemen: de wijzigingswet – noopt tot wijziging van onder meer het IJkreglement (Stb. 1939, 664). Het onderhavige besluit strekt daartoe.

Een aanzienlijk aantal wijzigingen van de onderscheidene bepalingen van het IJkreglement hangt groepsgewijze samen met telkens één bepaald facet van de gewijzigde IJkwet.

Het betreft in de eerste plaats wijzigingen in verband met de terminologie. De citeertitel van de IJkwet 1937 (Stb. 627) zal voortaan zijn «IJkwet»; in artikel 5a van de IJkwet zijn een aantal begrippen en hun definities opgenomen, onder meer «ijkinstelling», «ijkbevoegde», «Onze Minister». **Artikel I, onderdelen C, D, E, L, M, O en P** van het onderhavige besluit strekken er onder meer toe de terminologie van het IJkreglement daaraan aan te passen.

Een tweede groep van met elkaar samenhangende wijzigingen, zoals in het onderhavige besluit voorzien, vloeit voort uit deregulering. Bij de memorie van toelichting bij de wijzigingswet (Kamerstukken II, 1985/86 19 630, nr. 3) is reeds in het kader van deregulering de afschaffing van de verplichte keuring van een aantal categorieën van meetmiddelen aangekondigd. In die memorie zijn twee groepen meetmiddelen genoemd. De eerste groep omvat die meetmiddelen die niet bestemd zijn om te worden gebruikt voor handelsdoeleinden; het betreft hier de militiemaat (een meetwerktuig voor het meten van de lengte van personen) en de zogenaamde natte gasmeters (die uitsluitend in laboratoria worden gebruikt) alsmede de koortsthermometers. De tweede groep omvat categorieën van meetmiddelen die voor handelsdoeleinden niet of nauwelijks meer in gebruik zijn, omdat zij verouderd zijn en betere alternatieven voorhanden zijn. Het betreft hier toestellen voor meting van de diepgang van schepen, meetkranen en kraanmaten.

Voor de koortsthermometers, waarvoor in tegenstelling tot de andere hierboven genoemde categorieën van meetmiddelen de daarvoor verplichte keuring veelvuldig werd gevraagd, is die keuring inmiddels afgeschaft bij het koninklijk besluit van 19 december 1986 (Stb. 250).

Met het oog op de deregulering is bij artikel I, **onderdeel A**, voorzien in een wijziging van artikel 1 van het IJkreglement in die voege dat voor de categorieën meetwerktuigen waarvoor voortaan geen verplichte keuring meer zal gelden, is voorzien in een uitdrukkelijke uitzondering. In de uitzonderingsbepaling zijn tevens opgenomen de taxameters en de watermeters waarvoor het IJkreglement van oudsher reeds in een uitzondering voorzag.

In samenhang met de uitdrukkelijke uitzonderingsbepaling in artikel 1 is thans in het nieuwe eerste lid van artikel 1a (**artikel I, onderdeel B**) expliciet bepaald dat de categorieën van meetmiddelen, die in artikel 1 uitdrukkelijk zijn uitgezonderd, ook niet (meer) onder de overige bepalingen van het IJkreglement vallen; dientengevolge is buiten twijfel gesteld dat voor die voorwerpen de verplichte keuring, zoals in artikel 10 van de IJkwet voorgeschreven, niet of niet meer geldt. Als gevolg hiervan dient artikel 5, zevende lid, van het IJkreglement geschrapt te worden; hierin voorziet **onderdeel G van artikel I**.

De derde groep van wijzigingen, die met elkaar samenhangen, betreft het onderdeel van het onderhavige besluit, waarbij bepalingen in het IJkreglement worden opgenomen, die tot dusverre in het Algemene deel van de IJkbeschikking (Stcrt. 1939, 107) waren vervat. Zoals in de memorie van toelichting bij artikel I, onder T, van de wijzigingswet, reeds

is aangekondigd, ligt het in het voornemen de in de IJkbeschikking vervatte technische voorschriften overzichtelijker te rangschikken, opdat deze zowel voor de ijkinstelling en de ijkbevoegden als voor de producenten en importeurs van meetmiddelen gemakkelijker hanteerbaar zullen worden; beoogd wordt de desbetreffende technische voorschriften onder te brengen in een aantal ministeriële regelingen, die elk voor zich betrekking hebben op één categorie van meetmiddelen. Een deel van de algemene bepalingen van de IJkbeschikking kan in het kader van de deregulering worden geschrapt. De overige algemene bepalingen worden bij het onderhavige besluit overgebracht naar het IJkreglement.

Onderdeel D van artikel I strekt hiertoe. In het nieuwe vierde lid van artikel 2 is een bepaling opgenomen, soortgelijk aan de eerste volzin van punt 2 van paragraaf 1 van de IJkbeschikking. Met betrekking tot de nieuwe bepalingen van artikel 2 van het IJkreglement moge worden verwezen naar de hieronder vermelde toelichting bij **artikel I, onderdeel D**.

De vierde groep van met elkaar samenhangende wijzigingen vloeit voort uit de afschaffing van de keuring naar model, zoals bij de wijzigingswet is voorzien. De **onderdelen I, K, Q, R en U van artikel I** betreffen de schrapping van de op keuring naar model betrekking hebbende bepalingen van respectievelijk de artikelen 8, 10, 16, 16a en 19.

Een afzonderlijk te vermelden wijziging van het IJkreglement betreft artikel 2, tweede lid. Dat lid machtigt de Minister van Economische Zaken nadere bepalingen vast te stellen ten aanzien van maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten. Daaraan wordt toegevoegd de bevoegdheid om nadere bepalingen vast te stellen omtrent het aanbrengen van ijkmerken. Daardoor wordt het mogelijk in de onderscheiden ijkregelingen te bepalen dat ijkmerken op zodanige plaatsen worden aangebracht dat zij tevens als verzegeling van de geijkte voorwerpen kunnen dienen. Dit vereenvoudigt het toezicht. (**Artikel I, onderdeel D**).

Het onderhavige besluit bepaalt tevens dat het Herijkbesluit (Stcrt. 1974, 241) wordt ingetrokken (**artikel IV**). Dit zogenaamde kleine koninklijke besluit bevat algemene verbindende voorschriften, die naar de huidige opvattingen bij algemene maatregel van bestuur dienen te worden gesteld. Zij worden thans in artikel 9 van het IJkreglement opgenomen (**artikel I, onderdeel J**).

Voorts bevat het onderhavige besluit een wijziging van het besluit van 5 februari 1970 (Stb. 33), houdende toepassing van enkele artikelen van de IJkwet ten aanzien van kilowattuurmeters (artikel V).

Voor zover nodig en voor zover daarvan in het onderhavige deel I, Algemeen, nog geen melding is gemaakt, zijn hieronder de afzonderlijke onderdelen van artikel I toegelicht.

In dit deel van deze toelichting verdient tenslotte het volgende nog vermelding. Door de wijzigingswet zijn de bepalingen in de IJkwet 1937, die rechtstreeks verband hielden met het bestaan van de dienst van het IJkwezen, geschrapt. Hierdoor is aan de regelingen ter uitvoering van deze bepalingen de grondslag ontvallen. Deze regelingen zijn niet uitdrukkelijk ingetrokken; bij de inwerkingtreding van de wijzigingswet zijn zij van rechtswege vervallen.

Ter bevordering van de duidelijkheid over de thans geldende regelgeving zijn de vervallen regelingen hieronder opgesomd:

- het IJktarievenbesluit 1987 van 24 december 1986 (Stb. 672);
- het IJkkringenbesluit 1985 van 16 februari 1985, nr. 51 (Stcrt. 42);
- het besluit van 21 december 1946 (Stb. G 379) tot vaststelling van de bepalingen nopens het onderzoek, bedoeld in artikel 17, vierde lid, van de IJkwet 1937 (Stb. 627) en van de aan dat onderzoek verbonden kosten;

- het besluit van 17 december 1968 no. 27 (Stcrt. 253), houdende vaststelling van het kenteken, bedoeld in artikel 16a van het IJkreglement (Stcrt. 1968, 253), zoals dit is gewijzigd bij besluit van 5 februari 1970, nr. 24 (Stcrt. 1970, 29);
  - de Dienstbeschikking IJkwezen van 30 december 1968 (Stcrt. 1968, 253);
  - de Beschikking kalibratie meetmiddelen voor periodieke autokeuring van 30 oktober 1980 (Stcrt. 214);
  - de Beschikking kalibratie meetmiddelen CO/roet van 7 juli 1982 (Stcrt. 129);
  - de Beschikking van de Ministers van Economische Zaken en van Financiën van 19 december 1946, no. 98225, tot vaststelling van Voorschriften inzake de stempels van de Dienst van het IJkwezen (de «Stempelbeschikking»).
- Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het Eenhedenbesluit 1981 (Stb. 605) aan te passen aan de gewijzigde IJkwet. De in artikel III opgenomen wijziging houdt verband met de nieuwe citeertitel van de IJkwet.

2. De onderdelen van artikel I

Onderdeel B

Het nieuwe tweede lid van artikel 1a is qua strekking gelijk aan de tot nu toe geldende bepaling van artikel 1a van het IJkreglement.

Onderdeel D

In het nieuwe derde lid van artikel 2 is de bepaling van de eerste volzin van het bestaande derde lid verduidelijkt. Allereerst is thans in de onderhavige bepaling het gevolg van de vaststelling van erkende meeteenheden, zoals voorzien bij artikel 1 van de IJkwet en bij het Eenhedenbesluit (Stb. 1981, 605), met betrekking tot aan keuring onderworpen meetmiddelen geregeld. Vervolgens is erin voorzien dat ten aanzien van meetmiddelen die aan keuring onderworpen zijn, de aanduidingsregels betreffende decimale veelvouden en delen, zoals voorzien bij artikel 4 van de IJkwet en bij het Eenhedenbesluit, worden nageleefd. Indien de desbetreffende meetmiddelen niet beantwoorden aan de gestelde regelen, kunnen zij immers bij keuring niet worden goedgekeurd.

In het nieuwe vierde lid is de tot nu toe in punt 2, eerste volzin, van paragraaf 1 van de IJkbeschikking voorkomende bepaling, enigszins uitgewerkt, overgenomen.

In het nieuwe vijfde lid is de bepaling neergelegd, die naar zijn strekking overeenkomt met die van een tweede volzin van het bestaande derde lid. Duidelijker dan tot nu toe is tot uiting gebracht, dat het hier gaat om het toestaan van het gebruik van meeteenheden, die niet erkend zijn.

Onderdeel F

De bestaande bepaling van artikel 4 gaat, naar de letter genomen, te ver, omdat deze zich tevens zou uitstrekken tot bijvoorbeeld een reclamemededeling. In de nieuwe tekst is de bepaling teruggebracht tot aanduidingen en opschriften, die bij of krachtens de IJkwet zijn voorgescreven, en dus in metrologisch opzicht van belang zijn of kunnen zijn.

Onderdeel G

Aangezien in verband met deregulering de meetkranen niet meer zullen vallen onder de verplichte keuring zoals deze is voorzien in de IJkwet, dient in samenhang met het nieuwe eerste lid van artikel 1a van het IJkreglement het zevende lid van artikel 5 te vervallen.

Onderdeel H

Er zijn thans weegwerktuigen verkrijgbaar en in gebruik, die zijn voorzien van een automatische inrichting voor het corrigeren van de weegresultaten voor afwijkingen van de juiste evenwichtsstand in onbelaste toestand. Bij dergelijke weegwerktuigen is het niet van belang dat het weegwerktuig onbelast, voordat er mede gewogen wordt, in de juiste evenwichtsstand wordt gebracht; de correctie-inrichting zorgt namelijk automatisch voor aanwijzing van het juiste weegresultaat in belaste toestand. Met het oog hierop is het derde lid van artikel 6 aangepast.

Er is evenwel geen aanleiding om ook het vierde lid aan te passen in deze zin. Voor de consument blijft het van belang om in winkels en op andere dergelijke plaatsen van verkoop aan particulieren te kunnen waarnemen dat een weegwerktuig onbelast in de juiste stand verkeert ten einde elke mogelijke indruk van misleiding te voorkomen.

Onderdeel J

Artikel 9 is gewijzigd in verband met de intrekking van het Herijkbesluit. Het Herijkbesluit strekte tot uitvoering van artikel 11, vierde lid, onder a, van de IJkwet. Daarin wordt de lagere regelgever opgedragen tijdvakken aan te wijzen gedurende welke de herkeuring van onder de IJkwet vallende voorwerpen moet worden herhaald. Tevens bestaat de mogelijkheid aan de provinciale overheden op te dragen het herkeuringstijdvak voor elke gemeente vast te stellen en bekend te maken. Aan deze laatste mogelijkheid, die was ingegeven door de wenselijkheid van een spreiding van zogenaamde herijkzittingen, bestaat thans geen behoefte meer. De ijkinstelling kan, ook zonder provinciale tussenkomst, organisatorische maatregelen treffen om een dergelijk spreiding te bewerkstelligen. De materiële inhoud van artikel 2 van het Herijkbesluit is derhalve niet opgenomen in artikel 9 (nieuw) van het IJkreglement. Wel dient te worden voorzien in de aanwijzing van herijktijdvakken, geregeld in artikel 1 van het Herijkbesluit.

Het eerste lid van artikel 9 heeft dezelfde inhoud als het oude artikel 9, zij het dat een formulering is gekozen die tot uitdrukking brengt dat de herijkverplichting slechts geldt voor gewichten. Daarbij zij opgemerkt dat bij lezing van artikel 9 (oud) de indruk ontstaat dat een herijkverplichting wel bestaat voor de inhoudsmaten, genoemd in artikel 1, onder hoofd B, letter c, van het IJkreglement en dat die door het nieuwe eerste lid van artikel 9 zou vervallen. In artikel 7 van het IJkreglement zijn die inhoudsmaten echter van keuring vrijgesteld, zodat daarvoor van herkeuring geen sprake kan zijn.

Het tweede lid is materieel gelijk aan artikel 1 van het Herijkbesluit.

Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de artikelen 3 en volgende van het Herijkbesluit niet voortvloeiden uit de opdracht tot regeling, vervat in artikel 11, vierde lid, onder a, van de wet en dat ook uit anderen hoofde aan deze artikelen niet langer behoefte bestaat, met uitzondering van artikel 3, tweede lid. Het in die bepaling geregelde herijktijdvak voor meetreservoirs, dat uit richtlijn (EEG) 71/349 (PbEG L 239) voortvloeit, wordt opgenomen in het Algemeen EEG-IJkbesluit (Stb. 1989, 118).

Onderdeel L

De privatisering brengt met zich mee dat de ijkinstelling en de ijkbevoegden vrij zijn de plaats te bepalen waar de werkzaamheden zullen worden verricht. In het algemeen zullen de ijkinstelling en de ijkbevoegden naar verwachting in overleg met aanvragers van onderzoek tot toelating van een model, keuring of herkeuring bepalen waar de daarvoor vereiste werkzaamheden zullen worden verricht.

In artikel 26 van de gewijzigde IJkwet is voor ijkbevoegden niet op wetsniveau voorzien in de bevoegdheid periodieke herkeuring te verrichten maar wordt slechts de mogelijkheid geboden bij algemene maatregel van bestuur categorieën van meetmiddelen aan te wijzen ten aanzien waarvan de bevoegdheid tot periodieke herkeuring zich zal kunnen uitstrekken. Voor de redenen daarvan moge worden verwezen naar de passage die met betrekking tot artikel I, onder Y, in de memorie van toelichting bij de wijzigingswet (Kamerstukken II, 1985-86, 19 630, nr.3) is gewijd aan het nieuwe artikel 26, onder b, van de IJkwet.

Daar voorshands geen anderen dan de ijkinstelling periodieke herkeuring van gewichten zullen verrichten, is in artikel 11 om vorenstaande redenen alleen de bepaling van het voormalige tweede lid van dat artikel, zij het in aangepaste vorm, gehandhaafd. De bevoegdheid van de minister tot het stellen van regelen is thans overeenkomstig de bedoeling beperkt tot de geschiktheid van de desbetreffende lokalen tot het daarin verrichten van de periodieke herkeuring.

Onderdeel N

In verband met het nieuwe artikel 25 van de IJkwet bestaat geen behoefte meer aan de bepaling van artikel 13.

Onderdeel P

De eerste wijziging van artikel 15 hangt samen met het feit, dat degenen die na de privatisering met de herkeuring van gewichten zijn belast, niet de ambtelijke status zullen bezitten.

De tweede wijziging houdt verband met de omstandigheid dat voor de justering van gewichten waaraan hoge nauwkeurigheidseisen worden gesteld, lood vanwege zijn te geringe corrosiebestendigheid een ongeschikt materiaal is. Voor bepaalde gewichten is daarom in de EEG-IJkbeschikking precisiegewichten (Stcrt. 1978, 117) reeds voorgescreven dat die gewichten, als zij nieuw zijn, moeten zijn gejusteerd hetzij met hetzelfde materiaal waarvan zij zijn vervaardigd, hetzij met zuiver tin of met molybdeen. Ook bij de herkeuring van reeds in gebruik zijnde gewichten dient om dezelfde reden ten behoeve van de justering in bepaalde gevallen geen gebruik te worden gemaakt van lood maar van een voor het betrokken gewicht geschikt ander materiaal.

Onderdeel Q

De wijzigingen van artikel 16 vloeien voort uit de afschaffing van de keuring naar model als keuringsvorm en uit het feit dat de ijkinstelling voortaan in plaats van de dienst van het IJkwezen belast zal zijn met de behandeling van aanvragen tot toelating van een model. Wat betreft het vervallen van het tweede lid moge worden verwezen naar het eerste deel van de toelichting bij onderdeel L.

Onderdeel S

Het opschrift van paragraaf 4 is aangepast aan de gewijzigde IJkwet en aan de inhoud van de tot die paragraaf behorende bepalingen. Aangezien in artikel 13 van de gewijzigde IJkwet niet meer wordt gesproken van «stempeling» met ijkmerken, komt deze term ook niet meer voor in het opschrift van de onderhavige paragraaf.

Onderdeel T

Zoals in het kader van de wijzigingswet met betrekking tot het nieuwe artikel 26b, derde lid, van de IJkwet reeds is toegelicht, is beoogd dat uit de ijkmerken waarmee meetmiddelen worden voorzien, kan blijken door wie (ijkinstelling of een bepaalde ijkbevoegde) zij zijn aangebracht. Dit wordt bereikt door de in het onderhavige onderdeel voorziene nieuwe bepalingen van het eerste en tweede lid van artikel 18.

Het in het tweede lid beschreven teken bevat een combinatie van merkingen die uniek zijn voor de ijkinstelling en elke ijkbevoegde. Het aan elke merking afzonderlijk toe te kennen nummer vormt onderdeel van het EEG-ijkmerk zoals geregeld in de Algemene EEG-IJkbeschikking (Stcrt. 1978, 117).

In het derde lid is het sedert jaren in de praktijk gebruikte merk nauwkeuriger omschreven dan in de bestaande tekst; zulks is noodzakelijk, omdat zo veel mogelijk voorkomen moet worden dat de ijkinstelling en ijkbevoegden ijkmerken aanbrengen, die onderling afwijken, waardoor onzekerheid zou kunnen ontstaan bij onder meer gebruikers van meetmiddelen.

Onderdeel V

Met het nieuwe artikel 20 wordt bereikt, dat evenals bij ijkmerken (artikel 18) in het afkeuringsmerk tot uiting komt wie heeft besloten tot afkeuring en in samenhang daarmee het afkeuringsmerk heeft aangebracht.

Onderdeel W

Tot nu toe worden in geval van goedkeuring op grond van het bestaande artikel 13 van de IJkwet een of meer ijkmerken aangebracht en zijn in artikel 18 van het IJkreglement twee verschillende ijkmerken vastgesteld. Thans is in artikel 13, eerste lid, van de gewijzigde IJkwet bepaald dat het ijkmerk uit twee delen bestaat.

In het nieuwe artikel 22 van het IJkreglement wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe artikel 13, tweede lid, van de IJkwet.

De nieuwe bepalingen van het eerste en tweede lid komen ten aanzien van de milligramgewichten op hetzelfde neer als de bestaande, zij het dat, waar in de bestaande bepalingen van het eerste lid, onder a en b, wordt gesproken van het «goedkeuringsmerk» of «beide stempelingen», voortaan de begrippen «tweede deel van het ijkmerk» casu quo «het ijkmerk» of «ijkmerken» worden gehanteerd. Ook wordt niet meer gesproken van «stempeling», omdat in artikel 13 van de IJkwet rekening is gehouden met de mogelijkheid meetmiddelen op een andere wijze van ijkmerken te voorzien, bijvoorbeeld door middel van stickers.

De bepaling van het derde lid sluit aan bij de tot nu toe gevolgde praktijk. Op gewichten zijn in geval van goedkeuring tot nu toe bij de eerste keuring beide ijkmerken en bij herkeuring slechts het merk van goedkeuring (dus één ijkmerk) aangebracht. De plaatsruimte op het desbetreffende gewicht wordt daardoor zo efficiënt mogelijk benut en de levensduur wordt zodoende zo lang mogelijk. Het nieuwe derde lid is

thans nodig, omdat het ijkmerk ingevolge het nieuwe artikel 13, eerste lid, van de IJkwet voortaan uit twee delen zal bestaan. Voor de betrokken gewichten wordt bij herkeuring niet voorzien in de afgifte van de verklaring die het eerste deel van het ijkmerk (kenmerk van degene die de herkeuring verricht) vervangt.

In het overgrote deel der gevallen, aldus leert de ervaring, betreft de herkeuring die de betrokken gewichten ondergaan, de zogenaamde periodieke herkeuring. Zoals reeds vermeld bij de toelichting op onderdeel L, zal de periodieke herkeuring van gewichten voorshands alleen door de ijkinstelling en niet door ijkbevoegden worden verricht. In deze omstandigheden is er geen aanleiding bij de herkeuring van de betrokken gewichten in geval van goedkeuring ook nog een, het eerste deel van het ijkmerk vervangende, verklaring te verlangen. De daarmee gemoeide administratieve werkzaamheden zijn immers alleen nodig, indien de herkeurende instantie (ijkinstelling of, in geval van andere dan periodieke herkeuring, ook ijkbevoegden) niet bekend is.

Het bestaande artikel 23 kan vervallen omdat het nieuwe artikel 13, vierde lid, van de IJkwet ter zake reeds een voorziening treft. In het nieuwe artikel 23 is de materie van het bestaande artikel 22, tweede lid, neergelegd. De nieuwe bepaling is, waar nodig, aangepast aan de situatie dat de dienst van het IJkwezen wordt opgevolgd door de ijkinstelling en eventueel ook ijkbevoegden.

Onderdeel X

Artikel II, eerste lid, van de wijzigingswet voorziet in overgangsrecht ten aanzien van onder meer het model van ijkmerken die overeenkomstig de voor de privatisering geldende wettelijke bepalingen door de dienst van het IJkwezen zijn aangebracht, in die zin dat dat model onveranderd van kracht blijft. Dit heeft tot gevolg dat met ingang van voornoemde datum de bepaling van het bestaande artikel 23a, tweede lid, van het IJkreglement kan vervallen. Afgezien daarvan kan ook het eerste lid van artikel 23a vervallen, aangezien die bepaling is uitgewerkt.

3. Artikel V

Artikel V bevat de noodzakelijke wijzigingen van het koninklijk besluit van 5 februari 1970 (Stb. 33), houdende toepassing van enkele artikelen van de IJkwet ten aanzien van kilowattuurmeters.

De belangrijkste wijzigingen zijn aangebracht in artikel II van dat besluit. De aanpassingen in het eerste lid sluiten aan op het nieuwe artikel 20, eerste lid, van de IJkwet. De wijzigingen van de onderdelen c en e van het tweede lid sluiten aan op de gewijzigde onderdelen a en c van artikel 21, eerste lid, van de IJkwet. De toevoeging van de onderdelen f en g aan het tweede lid houdt rechtstreeks verband met de nieuwe onderdelen d en e van artikel 21, eerste lid, van de IJkwet. De in het derde lid aangebrachte wijziging vloeit voort uit het feit dat het in artikel 27, derde lid, van de IJkwet 1937 (Stb. 627) neergelegde verbod en de mogelijkheid bij algemene maatregel van bestuur bepaalde meetinstrumenten aan te wijzen waarop dat verbod van toepassing is, in de nieuwe IJkwet is opgenomen in artikel 19.

De nieuwe IJkwet biedt geen grondslag meer om bij algemene maatregel van bestuur ijkstarieven vast te stellen. Om deze reden voorziet onderdeel C van dit wijzigingsartikel in de schrapping van artikel IV, tweede lid.

Deregulering

Dit besluit is getoetst aan de Aanwijzingen van de minister-president van 5 november 1984 inzake terughoudendheid met regelgeving en ontmoet uit dien hoofde geen bezwaar.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis